

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Begoña Gorostidi Etxaleku

*Tolosa,
Gipuzkoa
(1944)*

Aurkibidea

Biografia

Urkizuko Etxeberri baserrian jaioa. Aita bertakoa zuen, eta ama, berriz, Auzo Txikiko Saletxe baserrikoa. Zortzi senidetan zazpigarrena, jaiotetxera ezkondu zen. Berarekin bizi den anaia Antoniorekin batera egin zitzaion elkarrizketa.

Zintak

TOL-025

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artetxe, Miren
- **Data:** 2010-06-09
- **Iraupena:** 47 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Oruesagasti, Ainitze

Pasarteak

1. Aitari laguntzera

- **Erref:** TOL-025/003
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:02:34. **Bukatu:** 00:03:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Ume-umetatik aritu dira baserriko lanean. Aitari lagun behar izaten zioten. Astoa hartu eta jatenak hartzera joan behar izaten zuten. Aitak hika hitz egiten zien. Gurasoei buruz hitz egiten dute.

2. Lo egiteko, binaka

- **Erref:** TOL-025/005
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:08:36. **Bukatu:** 00:09:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Hiru-lau logela zeuden baserrian. Antoniok aitonarekin egiten zuen lo. Beste anai-arrebak, binaka egiten zuten lo.

3. Baserrian, ume faltarik ez

- **Erref:** TOL-025/006
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:09:39. **Bukatu:** 00:11:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Ama Auzo Txikiko Saletxe baserrikoa zen, eta baserri horretan senide asko zirenez, hango umeak beraien baserrian jan eta lo egiten zuten batzuetan. Amak gauetan arropak nola garbitzen zizkien kontatzen du.

4. Baserri kaskarra

- **Erref:** TOL-025/008
- **Iraupena:** 0:00:31. **Hasi:** 00:11:50. **Bukatu:** 00:12:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Baserriak zer egitura aldaketa jasan dituen kontatzen du. Baserri kaskarra zen, eta, gerora, erantsi zizkioten hainbat gela.

5. Erljioaren eragina

- **Erref:** TOL-025/009
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:12:21. **Bukatu:** 00:13:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk

Laburpena:

<p>Erljioaren garrantzia dute hizpide. Lehen, diziplina handia zegoen. Elizako hainbat ospakizun aipatzen dituzte: bederatziurrena, San Antoniorenak, Maiatzeko loreak, purgatorioko arimarenak, Jesusen Bihotzarenak, arimenak, errogatibak...</p>

6. Errogatibak, eguraldi ona egiteko

- **Erref:** TOL-025/010
- **Iraupena:** 0:00:27. **Hasi:** 00:13:29. **Bukatu:** 00:13:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Errogatibak: eguraldi ona egiteko egiten ziren eskariak. San Markesotan hiru eguneko errogatibak egin ohi zituzten; prozesioan ibiltzen ziren. Dena latinez izaten zen. Antonio zortzi urtean akolito ibili zen.

7. Corpusetako prozesioak

- **Erref:** TOL-025/013
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:15:04. **Bukatu:** 00:17:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Corpusetan, umeak zuriz jantzi ohi ziren; arroza botatzeko. Auzoko bi-hiru tokitan aldareak jartzen zituzten, eta prozesioa nola egiten izaten kontatzen dute. Prozesioa egiten zen bide guztia loreekin apaintzen zuten. Apaiza palio azpian joaten zen. Etxetako leihoetatik ohazal eta maindire zuriak zintzilikatzen ziren.

8. Arto-zuriketa eta errezoa

- **Erref:** TOL-025/015
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:19:03. **Bukatu:** 00:20:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

Iluntzetan, arrosarioa errezatzen zen. Arto-zuritzen aritzen bitartean ere arrosarioa errezatzen zuten. "Kyrie, eleison"-ak belauniko errezatzen ziren. Auzoko bat hil zenean, 15 misterioko arrosarioa eta 50 aitagure baino gehiago errezatu zirela kontatzen dute.

9. Hiletan inguruko ohiturak

- **Erref:** TOL-025/017
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:21:14. **Bukatu:** 00:21:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Hiletak

Laburpena:

Etxekoren bat hiltzen zenean, auzokoak etxera joan ohi ziren errezatzera edo "kuxkuxeatzera". Arrosarioaren ondorenean, gazta eta ogia, gailetak eta ardo goxoa eman ohi zitzairen. Lehen, gorpua etxean edukitzen zen; gero, elizara eramaten hasi ziren.

10. Aitonaren hileta

- **Erref:** TOL-025/018
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:21:59. **Bukatu:** 00:23:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Hiletak

Laburpena:

<p>Aitonaren hileta dute hizpide. Antonio soldadutzan zen, eta hiletarako etxera itzuli zen. Gorpua nola preparatzen zen kontatzen dute.</p>

11. Agonia-kanpaiak

- **Erref:** TOL-025/020
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:23:43. **Bukatu:** 00:24:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Hiletak

Laburpena:

Norbait hiltzen zenean, agonia-kanpaiak jotzen ziren; 33 kanpai. Kanpai horien bidez, jendeak jakiten zuen norbait hil zela. Kanpaiak jo ondoren, umeek abisua pasatzen zuten.

12. Hilkutxa bizkarrean hartuta Tolosaraino

- **Erref:** TOL-025/021
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:24:53. **Bukatu:** 00:26:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Hiletak

Laburpena:

Lehen, hilkutxak bizkarrean hartuta jaitsi ohi ziren Urkizutik Tolosara. Hildakoak herri-bidetik jaitsi behar izaten ziren; errepidea inauguratu gabe baldin bazegoen, ezin zen bertatik pasa, eta, beraz, gorpua ezin zen automobilean eraman. Hilkutxa auzokoen artean txandaturaz garraiatzen zen.

13. Umeak eta aitona

- **Erref:** TOL-025/024
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:29:52. **Bukatu:** 00:30:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Etxeko eta kanpo ume mordo bat elkartzen ziren Etxeberriko sukaldean. Amak denentzat eltzekada txokolatea egingo zien, etxeko ogia txapan tustatu eta "aitona sozio" zutela jateko. Aitonak ume guztiak tentatzen zituen.

14. Errespetuaz

- **Erref:** TOL-025/025
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:30:53. **Bukatu:** 00:32:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Berorika

Laburpena:

Guraso eta zaharrekiko errespetua dute hizpide. Gurasoei eta apaizari "berori" esaten zioten. Apaizaren aurrean, egun onak eman eta txapela erantzi behar izaten zuten mutilek. Gurasoengandik jaso zuten berorika hitz egiteko ohitura.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-05-15

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com